

De Staatssecretaris Rechtsbescherming
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum
11 maart 2025

Ons kenmerk
z2024-036655

Uw brief van
19 december 2024

Contactpersoon

Uw kenmerk
5989998

Onderwerp

Wetgevingstoets concept voor Wet versterking rechtsbescherming in de jeugdbescherming

Geachte heer Struycken,

Bij brief van 19 december 2024 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor de Wet wijziging van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en enige andere wetten in verband met de verbetering van de rechtsbescherming van kinderen en ouders bij maatregelen van kinderbescherming (Wet versterking rechtsbescherming in de jeugdbescherming) (hierna: het concept).

De AP heeft enkele aanmerkingen die om aanpassing van het concept en/of de toelichting vragen.

Hoofdpijn

- Het is wenselijk om de motivatie met betrekking tot het niet specificeren van persoonsgegevens in de toelichting op te nemen.
- Het is aangewezen om de minderjarige en de ouders eerder in kennis te stellen over de inhoud van het verslag van de omgang en het verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling.

Strekking van het concept

Het concept heeft als doel het verbeteren van de rechtsbescherming van kinderen en ouders bij kinderbeschermingsmaatregelen.¹ Deze verbetering zal plaatsvinden langs de volgende sporen:

¹ Kinderbeschermingsmaatregelen zijn: de ondertoezichtstelling, waarbij een kind ook uit huis kan worden geplaatst; de gezagsbeëindigende maatregel en de voogdijmaatregel. Alleen een kinderrechter kan een kinderbeschermingsmaatregel opleggen. ([Welke kinderbeschermingsmaatregelen zijn er? | Informatie voor ouders en kinderen | Raad voor de Kinderbescherming](#))

Datum
11 maart 2025

Ons kenmerk
2024-036655

- Voorkomen van een machtiging tot uithuisplaatsing;
- Bevorderen van thuisplaatsing na uithuisplaatsing;
- Beter toezicht op- en meer rechtsbescherming bij minderjarigen die niet thuis opgroeien;
- Bevorderen procedurele rechtvaardigheid.

Hiermee wordt in belangrijke mate opvolging gegeven aan de aanbevelingen van de Eindevaluatie Wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen² en het advies van de Adviescommissie Rechtsbescherming en Rechtsstatelijkheid.³ Naast het concept lopen vanuit het Rijk trajecten met aandacht voor de problematiek rondom de beschikbaarheid en capaciteit in het stelsel van de jeugdbescherming.⁴

Het concept introduceert drie nieuwe documenten waarin persoonsgegevens, waaronder bijzondere persoonsgegevens, worden verwerkt:

1. Het omgangsplan;
2. Het daarmee samenhangend verslag van de omgang in het kader van de uithuisplaatsing; en
3. Het evaluatieverslag van de voogdij of langlopende uithuisplaatsing.

Wetgevingstoets

Motivatatie niet specificeren persoonsgegevens ontbreekt

De persoonsgegevens die (kunnen) worden verwerkt in de drie nieuwe documenten zijn niet gespecificeerd. Desgevraagd heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid aangegeven dat de inhoud van deze documenten per zaak anders is en dat op voorhand dus niet precies is te zeggen welke (bijzondere) persoonsgegevens zullen worden verwerkt. Volgens het ministerie valt te denken aan gegevens over de gezondheid, maar het zou ook kunnen gaan om gegevens over religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen. De Jeugdwet bevat een grondslag voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens.⁵

De AP concludeert dat de motivatie om de persoonsgegevens in dit kader niet te specificeren, ontbreekt in de toelichting, zodat aanvulling van de toelichting wenselijk is.

Minderjarige en ouder eerder in kennis stellen van verslag omgang en verloop ondertoezichtstelling

Uit het concept volgt dat de minderjarige en de ouders in een vroegtijdig stadium kennis kunnen nemen van de inhoud van het omgangsplan en het evaluatieverslag van de voogdij. Zo bepaalt het concept dat het omgangsplan in samenspraak met de minderjarige en de ouders wordt opgesteld.⁶ Ook bepaalt het concept dat een afschrift van het evaluatieverslag van de voogdij wordt toegezonden aan de minderjarige, de ouders en degene die de minderjarige als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt,⁷ wanneer dit

² Eindevaluatie Wet herziening kinderbeschermingsmaatregelen, 7 september 2022.

³ Adviescommissie van Doijeweert, *Ouders en kinderen met recht goed beschermd*, Den Haag: 2024.

⁴ Memorie van toelichting, p. 3.

⁵ E-mail van het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de AP, 3 februari 2025.

⁶ Het voorgestelde artikel 265f, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek Boek 1.

⁷ Tenzij het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet.

Datum
11 maart 2025

Ons kenmerk
2024-036655

verslag aan de Raad voor de Kinderbescherming wordt gestuurd.⁸ Dit zorgt voor transparantie naar de betrokkenen, een vereiste uit de AVG,⁹ dat onder meer van belang is voor het kunnen uitoefenen van de AVG-rechten, zoals het recht op rectificatie.¹⁰ Bovendien valt dit binnen de doelstelling van het concept om de rechtsbescherming van de minderjarige en de ouders te verbeteren.

Het concept (of de bestaande regelgeving) bevat *niet* een soortgelijke bepaling met betrekking tot het verslag van de omgang en het verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling. De ouders kunnen pas voor het eerst kennismaken van deze documenten wanneer een verzoekschrift tot (verlenging van) de ondertoezichtstelling of de uithuisplaatsing is ingediend bij de rechtbank. De ouders ontvangen dan als belanghebbenden een afschrift van het verzoekschrift met de bijbehorende bescheiden.¹¹ Dit betekent ook dat de ouders het recht op rectificatie pas op zitting kunnen uitoefenen. Volgens het Procesreglement Civiel Jeugdrecht is het aan de Raad voor de Kinderbescherming of de gecertificeerde instelling¹² het verzoekschrift met de minderjarige te bespreken en kan de minderjarige verzoeken om toezending van de bijlagen.¹³ Dit zijn geen wettelijke verplichtingen.

De AP concludeert dat vanuit het oogpunt van transparantie bevorderlijk is om het verslag van de omgang en het verslag van het verloop van de ondertoezichtstelling in een eerder stadium aan de minderjarige en de ouder te sturen, zodat aanpassing van het concept aangewezen is.

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Deze wetgevingstoets wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen
voorzitter

⁸ Het voorgestelde artikel 300 van het Burgerlijk Wetboek Boek 1.

⁹ De AVG bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene transparant is (artikel 5, eerste lid, onder a).

¹⁰ Artikel 16 van de AVG.

¹¹ Artikel 800, eerste lid, j° 798, eerste lid, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering j° paragraaf 2.3 van het Procesreglement Civiel Jeugdrecht.

¹² *Gecertificeerde instelling*: rechtspersoon die in het bezit is van een certificaat of voorlopig certificaat als bedoeld in artikel 3.4 van de Jeugdwet en die een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering uitvoert.

¹³ Bijlage C bij het Procesreglement Civiel Jeugdrecht.

Datum
11 maart 2025

Ons kenmerk
2024-036655

-Bijlage

--*--

Toetsingskader AP

De AP beziet of het concept met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens strookt met het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU), de AVG (Verordening 2016/679) of de Richtlijn Gegevensbescherming Rechtshandhaving (richtlijn 2016/680), de algemene rechtsbeginselen van de EU en het overige relevante recht, waarbij onder meer voldoende aannemelijk moet zijn gemaakt dat voldaan wordt aan het evenredigheidsbeginsel, doordat:

1. het concept geschikt is om de nagestreefde doelstelling van algemeen belang of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen te verwezenlijken (*geschiktheid*);
2. het doel niet redelijkerwijs even doeltreffend kan worden bereikt op een andere wijze, die de grondrechten van de betrokkenen minder aantast (*subsidiariteit*);
3. de inmenging niet onevenredig is aan dat doel, wat met name een afweging impliceert van het belang van het doel en de ernst van de inmenging (*proportionaliteit*);
4. het concept voldoende duidelijk en nauwkeurig is over de reikwijdte en in de toepassing voorspelbaar is (*rechtszekerheid*);
5. het concept voldoende aangeeft in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden persoonsgegevens kunnen worden verwerkt, en aldus waarborgt dat de inmenging tot het strikt noodzakelijke wordt beperkt (*inhoudelijke en procedurele waarborgen*) en
6. het concept verbindend is naar nationaal recht (*verbindendheid naar nationaal recht*).

De AP slaat daarbij in het bijzonder acht op de rechten van betrokkenen en de overeenstemming van het concept met artikel 6, eerste en derde lid, en 9, van de AVG, dan wel 8 en 10 van de Richtlijn Gegevensbescherming Rechtshandhaving en met de in artikel 5 van de AVG dan wel artikel 4 van de Richtlijn vastgestelde beginselen. Hieruit volgt onder andere dat:

- (a) verwerkingen *rechtmatig, behoorlijk en transparant* moeten zijn ten aanzien van de betrokkene;
- (b) dat persoonsgegevens alleen mogen worden verzameld voor *welbepaalde, nadrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden*; en
- (c) verwerkingen *toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat voor de doeleinden noodzakelijk is*.

--*--